

UMIJEĆE
ŽIVLJENJA
I UMIRANJA

OSHO

HARŠA - BREGANA
2019.

SADRŽAJ

Uvod	7
------------	---

1. DIO

Posljednji tabu

1. U potrazi za onim što ne umire	13
2. Problem vjerovanja	21
3. Mnoga lica smrti	29
4. Istok i Zapad: smrt i seks	37
5. Nedovršeni posao	45
6. Odgovori na pitanja	55

2. DIO

Nepoznato putovanje:

Razumijevanje i suočavanje sa našim strahovima

1. U potrazi za besmrtnošću	85
2. Prijatelj, a ne neprijatelj	89
3. Hrabrost življenja	101
4. Odgovori na pitanja	109

3. DIO

Prekretnice na putu

1. Uronjeni u prazninu	127
2. Bol kao meditacija	129
3. Odgovori na pitanja	133
4. Tehnike za suočavanje sa boli	159
Prihvatanje boli u njenoj cjelovitosti	159
Ulazak u bol	160

Postanite bol	161
Dvostruka percepcija	163
Zaustavite osjetila	163
5. Ključevi za prihvaćanje i transformaciju	165
Mantranje (Nadabrahma)	165
Dovršavanje stvari	166
Ahh!	168
Nestajanje	169
OM meditacija	170
Život/smrt	171
Iskustvo sebstva izvan tijela	172
Meditacija plavog svjetla	173
Plutajte, nestanite u postojanju	173
Svjesno umiranje	175
Besmrtnost	176
Meditacija izdah	177
Goruće tijelo	178
Gorući svijet	180

4. DIO

Vrijeme za rastanak: uvidi za skrbnike i ožalošćene

1. Veliko otkriće	185
2. Biti prisutan	189
3. Odgovori na pitanja	193

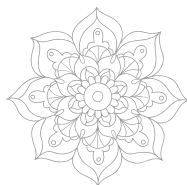
POGOVOR

Pahuljica koja nestaje na čistom zraku	219
--	-----

DODATAK

O Autoru	243
Oshov međunarodni centar	245

UVOD

ŽIVOT TRAJE DUGO – SEDAMDESET GODINA, STO GODINA. Smrt je intenzivna jer ona ne traje dugo – tek trenutak. Život traje sedamdeset do sto godina, on ne može biti toliko intenzivan. Smrt dolazi u jednom trenutku; ona dolazi u cijelosti, ne djelomično. Ali ako ste u strahu, ako ste pobjegli prije nego što je smrt uspjela stići, ako ste postali nesvjesni zbog straha, propustili ste zlatnu priliku. Ako ste pak čitav život prihvaćali sve, kada smrt stigne, vi ćete ju prihvatiti i ući ćete u nju u potpunosti, bez potrebe za bijegom. Ako možete u tišini ući u smrt, bez ikakvog napora, tada smrt nestaje.

U Upanišadama postoji drevna priča koju sam oduvijek volio. Veliki kralj Yayati je dosegao stotinu godina starosti. Sada je bilo dosta; proživio je sve. Uživao je u svemu što život može pružiti. On je bio jedan od najvećih kraljeva svog doba. Ali priča je prekrasna...

Smrt je došla i rekla Yayatiju, „Pripremi se. Vrijeme je, došla sam po tebe.“ Yayati je vidio Smrt, a on je bio veliki ratnik koji je izvojevao pobjedu u mnogo ratova. Yayati je počeo drhtiti i rekao je, „Ali prera-

no je.“ Smrt je rekla, „Prerano?! Živio si stotinu godina. Čak su i tvoja djeca postala starci. Tvoj najstariji sin je star 80 godina. Što više želiš?“

Yayati je imao stotinu sinova jer je imao stotinu žena. Pitao je Smrt, „Možeš li mi učiniti uslugu? Znam da moraš uzeti nekoga. Ako mogu nagovoriti jednog od svojih sinova, možeš li me ostaviti na miru sljedećih sto godina i uzeti njega umjesto mene?“

Smrt je rekla, „To je u redu, ako on to želi. Ali mislim da to neće ići... Ako ti nisi spreman, a ti si njihov otac i živio si mnogo duže i uživao u svemu, zašto bi tvoji sinovi bili spremni?“ Yayati je pozvao svojih stotinu sinova i prepričao im svoj razgovor sa Smrti. Stariji sinovi su ostali skamenjeni. Nastala je velika tišina, nitko nije ništa govorio. Najmlađi sin, koji je bio star 16 godina, ustao se i rekao, „Ja sam spreman.“ Čak se i Smrt sažalila nad dječakom, stoga je rekla mladiću, „Ti si stvarno nevin. Ne vidiš li da su sva tvoja braća potpuno tiha? Neki imaju 80 godina, neki imaju 75, neki imaju 78, neki imaju 70, neki imaju 60 – svi su oni živjeli – ali oni i dalje žele živjeti. Ti nisi uopće živio. Ne želim te uzeti. Razmisli ponovno.“

Dječak joj odgovori, „Ne, kada bolje promotrim situaciju, siguran sam. Nemoj biti tužna; ja odlazim sa potpunom svjesnošću. Ako moj otac nije zadovoljan u sto godina, koja je svrha da sam ovdje? Kako ću ja biti zadovoljan? Promatram svojih devedeset i devetero braće; nitko nije zadovoljan. Zašto gubiti vrijeme? Barem mogu učiniti uslugu svom ocu. Neka u svojoj starosti uživa još sto godina. Ali ja sam gotov. Kada vidim da nitko nije zadovoljan, shvaćam da iako poživim čak i sto godina, ni ja neću biti zadovoljan. Stoga nije bitno da li ću otići danas ili nakon 90 godina. Uzmi me.“

Smrt je uzela mladića. Nakon sto godina, ona se vratila. Yayati je ponovno bio u istoj situaciji. Rekao je, „Ovih sto godina je prošlo prebrzo. Svi moji stariji sinovi su umrli, ali ja imam cijeli novi kadar. Dat ću ti jednog od njih. Smiluj se.“

Ta priča se nastavila još tisuću godina. Deset puta je Smrt došla. Devet puta je uzela sina, a Yayati je živio još stotinu godina. Deseti puta

Oni definiraju domišljatu osobu kao nekoga tko se zna izvući iz teških situacija, a mudraca kao nekoga tko se nikada neće dovesti u tešku situaciju. Budite mudri. Zašto ne biste odrezali sami korijen? Nemojte vjerovati. Tada nestaje i ne-vjeronanje, tada nestaje dualnost i ne morate tražiti izlaz iz te situacije.

ISTINA JE INDIVIDUALNA, A GOMILU NE ZANIMA ISTINA. Nju zanima utjeha; nju zanima komfor. Gomila se ne sastoji od istraživača, pustolova, ljudi koji odlaze u nepoznato, neustrašivih – koji riskiraju svoje živote kako bi pronašli značenje i svrhu svojih života i života čitavog postojanja. Gomila jednostavno želi slušati stvari koje su lijepe, ugodne i prihvatljive. Bez ikakvog truda, oni se žele opustiti u tim utješnim lažima.

Posljednji puta kada sam se vratio u svoj rodni grad, bilo je to 1970. godine. Jedan od mojih starih učitelja, sa kojim sam uvijek imao prekrasan odnos, bio je na smrti, stoga sam odmah otišao k njemu.

Njegov sin me dočekao na vratima i rekao mi, „Molim te, ne ometaj ga. On je na rubu smrti. On te voli, on te se sjeća, ali znamo da će tvoje prisustvo odstraniti svu nadu. Nemoj mu to činiti u trenutku smrti.“

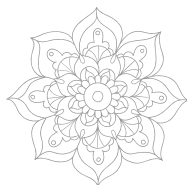
Odgovorio sam, „Da nije na rubu smrti, poslušao bih tvoj savjet, ali ja ga moram vidjeti. Čak i ako prije smrti odbaci svoje laži i utjehe, njegova smrt će imati veću vrijednost od njegovog života.“

Prošao sam pored sina. Ušao sam u kuću. Starac je otvorio svoje oči, nasmiješio se i rekao, „Prisjećao sam te se i u isto vrijeme sam osjetio strah. Čuo sam da dolaziš u grad i mislio sam da ću te još jednom moći vidjeti prije smrti. Ali u isto vrijeme je nastao veliki strah, jer je susret sa tobom opasan!“

Rekao sam mu, „Zasigurno će biti opasan. Došao sam u pravo vrijeme. Želim ti oduzeti svu utjehu prije nego što umreš. Ako možeš umrijeti nevin, tvoja smrt će imati veliku vrijednost. Odbaci svoje znanje, jer je ono posuđeno. Odbaci svog Boga jer je on samo vjeronanje,

3.

MNOGA LICA SMRTI

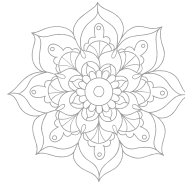
U POVIJESTI LJUDSKOG UMA MOŽETE PRONAĆI TRI IZRAŽAJA SMRTI. Jedan od njih je prosječan čovjek koji živi vezan za tijelo, koji nikada nije upoznao ništa više od zadovoljstva hrane ili seksa, čiji se život vrti oko hrane i seksa; koji uživa u hrani, koji uživa u seksu, njegov je život vrlo primitivan; on živi u predvorju svoje palače, nikada ne ulazi u nju. U trenutku smrti on će se grčevito držati za nj. On će se opirati smrti i on će se boriti protiv smrti. Smrt će doći kao neprijatelj. U svim društvima diljem svijeta smrt se prikazuje mračnom i vražjom. U Indiji govore da je glasnik smrti vrlo ružan – taman, mračan – on dolazi jašući velikog, ružnog bizona.

To je prosječan stav. Ti ljudi su promašili poantu; oni nisu upoznali sve dimenzije života. Oni nisu uspjeli ostvariti dubinu života i nisu uspjeli poletjeti. Oni su propustili cjelovitost i blaženstvo.

Zatim dolazimo do druge vrste izražaja. Pjesnici i filozofi ponekad kažu da smrt nije ništa loše, smrt nije zla; ona je poput velikog odmora, poput sna. Ovo je bolje od prvog izražaja. Ovi ljudi poznaju djelić

4.

ISTOK I ZAPAD – SMRT I SEKS

NA ZEMLJI, DO SADA, POSTOJALE SU DVIJE VRSTE KULTURE – obje iskrivljene, obje neuravnotežene. Još nismo uspjeli razviti kulturu koja je cjelovita.

Na Zapadu, trenutno se seksu daje potpuna sloboda – ali smrt se potiskuje. Nitko ne želi razgovarati o smrti; svi govore o seksu. O seksu postoji ogromna literatura. Postoje časopisi poput *Playboya*: opsceni, morbidni, bolesni i neurotični. Na Zapadu postoji neurotična opsesija u vezi seksa, ali smrt? Smrt je tabu. Ako govorite o smrti, ljudi će misliti da ste morbidni – „Zašto govoriš o smrti?“ Jedi, pij, raduj se – to je moto. „Zašto spominješ smrt? Nemojmo razgovarati o njoj.“

Na Istoku, seks se potiskuje, ali o smrti se slobodno govori. Baš poput seksualne, opscene pornografske literature na Zapadu, na Istoku postoji drugačija vrsta pornografije. Ja ju nazivam pornografijom smrti – opscenom i morbidnom poput pornografije Zapada u vezi seksa. Naišao sam na literaturu...

Možete ju pronaći svugdje; gotovo sva indijska literatura je ispunjena pornografijom smrti. Oni previše govore o smrti. Oni nikada ne govore o seksu; seks je tabu. Oni govore samo o smrti.

Sve takozvane mahatme u Indiji neprestano govore o smrti. Ako volite ženu, oni kažu, „Što radiš? Što je žena? – vreća kože. Unutar nje postoje samo prljave stvari.“ Oni spominju samo prljave stvari; oni očito uživaju u tome. To je morbidno. Oni govore o sluzi unutar tijela, o krvi, o mesu; oni govore o želucu, o truhu punom izlučevina, o mjehuru punom urina. „Ovo je tvoja prekrasna žena. Vreća prljavštine! Ti si se zaljubio u vreću prljavštine. Probudi se.“

Ali treba razumjeti sljedeće: na Istoku, kada vas žele uvjeriti da je život prljav, oni spominju ženu; na Zapadu, kada vas žele uvjeriti da je život prekrasan, oni ponovno spominju ženu. Pogledajte *Playboy*; plastične, prekrasne žene. One ne postoje; one nisu stvarne. One su fotografski trikovi – sve je retuširano. One postaju ideali i tisuće fantaziraju i sanjaju o njima.

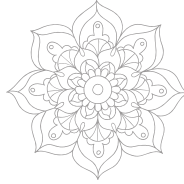
Seksualna pornografija ovisi o tijelu žene, a pornografija smrti također ovisi o tijelu žene. Oni govore, „Ti si se zaljubio? Ova mlada žena će uskoro postati stara. Uskoro će postati stara vještica. Probudi se, nemoj se zaljubiti, uskoro će ta žena umrijeti: tada ćeš plakati, tada ćeš patiti.“ Ako želite donijeti život, potrebno vam je tijelo žene. Ako želite donijeti smrt, potrebno vam je tijelo žene.

Čovjek je neprestano opsjednut tijelom žene – nije bitno da li je to *Playboy* ili neki mahatma. Zašto? Kada društvo potiskuje seks, ono izražava smrt; kada društvo potiskuje smrt, ono izražava seks. Smrt i seks su dva polariteta života. Seks označava život, jer život nastaje iz njega. Život je seksualni fenomen, a smrt je njegov kraj.

Ako razmišljate o njima zajedno, oni su kontradikcija; ne možete spojiti seks i smrt. Kako ih spojiti? Lakše je zaboraviti na jedno, a zapamtiti drugo. Ako pamtite oboje, vaš um neće shvatiti kako oni mogu postojati zajedno – ali oni postoje zajedno. Oni nisu dvije odvojene stvari, oni su ista energija u dva stanja: aktivno i neaktivno, yin i yang.

5.

NEDOVRŠENI POSAO

KADA POŽELITE NEŠTO što nemate, ta želja će vas mučiti dok ju ne ispunite. Kada sve želje nestanu, zašto bi se osoba vratila na ovaj svijet? Ali vi se vraćate, jer umirete neispunjeni. To se događa mnogo puta. I dalje vas zanima svjetovna sreća; želje se i dalje deru na vas, „Kamo ideš? Vrati se!“ Nitko vas ne šalje natrag u svijet, vi se vraćate zbog vlastitih želja. Sami se vraćate; prolazite mostom vlastitih želja. Napuštate tijelo, ali vi se vraćate sa istim umom i ponovno započinjete vaše putovanje. Ulazite u novu maternicu i ponavljate istu rutinu.

Smrt koja postaje sredstvo novog rođenja nije prava smrt. Mistik Kabir govori da je ona „nedovršena smrt.“ To je nezrela smrt. Još niste odrasli. Još niste postali mudri, a umrli ste zreloom smrću. Još niste ostvarili mudrost, a umrli ste zreloom smrću. Starost ne mora značiti i mudrost. Kosa sijedi, ali postoji velika razlika između mudrosti i sijede kose. Mudrost postižu oni čije želje nestaju.

Životinje stare, drveće stari, vi ćete također jednog dana ostarjeti. Jednog dana, i vi ćete umrijeti. Ali čovjek čije želje nestaju, čovjek koji

poznaje pravu prirodu želja, čovjek čije želje umiru, je čovjek koji postiže mudrost. Smrt takvog čovjeka je potpuno drugačija. Kabir umire, Buddha umire i vi ćete umrijeti, ali postoji razlika u kvaliteti između vaše smrti i smrti Kabira, između vaše smrti i smrti Buddhé.

Kabir kaže da svi u ovom svijetu umiru, ali nitko ne umire na pravilan način. On kaže, kao što govore i svi prosvijetljeni ljudi, da je umiranje umijeće.

Vjerojatno nikada niste na smrt gledali na taj način; vi ne smatrate ni življenje umijećem. Vi živite kao što klada pluta rijekom, struja vas vuče gdje god ona želi. Vaš život je tragedija; on nije postao umijeće. Vi ne razmišljate prije nego što nešto učinite.

Ako vas netko pita, „Zašto si to učinio?“ vi mu nećete znati odgovoriti. Iako ćete dati odgovor toj osobi, iznutra ćete znati da ne posjedujete odgovor. Živite kao da tapkate u mraku. Vaš život nije postao umijeće. Zato do samog kraja svog života, vi ne znate što je to ljepota, što je to istina ili blaženstvo. Vi ne doživljavate takve stvari. Osjećate kao da ste proveli čitav svoj život lutajući pustinjom; osjećate kao da niste postigli ništa u svom životu.

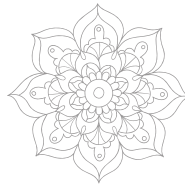
Sve to je vrlo prirodno jer vaš život nije postao umijeće. Da je to istina, vi biste iz svog života mogli izraditi prekrasan kip. Mogli biste oblikovati svoj život; mogli biste ga očistiti i ispolirati i prikazati njegovu unutarnju vrijednost. Da ste spalili svo smeće u svom životu, postigli biste čistoću zlata. Da ste odstranili svo suvišno kamenje, svaki dio kipa bi bio čista umjetnost. Mogli ste izraditi prekrasan kip vašeg života, prekrasan umjetnički rad. Ali unatoč činjenici da ste ostvarili mnoge stvari u životu, vi niste postigli ništa značajno.

Vaš život nije umijeće; a Kabir kaže da čak i smrt mora biti umijeće. Smrt je važna koliko i život. Smrt je posljednji test. Ako ste živjeli pravilno, možete i umrijeti pravilno.

Ako niste živjeli pravilno, nećete moći umrijeti pravilno. Smrt je posljednja ponuda. Ona je vrhovno umijeće; ona je sama kruna ili vrhunac. Smrt je suština i procvat života. Kako vaša smrt može biti

5.

KLJUČEVI ZA PRIHVAĆANJE I TRANSFORMACIJU

MANTRANJE (NADABRAHMA)

[Prva faza ove metode je polusatno sjedenje sa zatvorenim očima i mantranje, dovoljno glasno da druge osobe mogu čuti. U drugoj fazi, sedam i pol minuta mičite rukama vrlo polako, dlanovima okrenutima prema gore, počevši od pupka prema van, stvarajući veliki krug i sastajući se ponovno kod pupka. Sljedećih sedam i pol minuta, okrenite dlanove prema dolje i počnite micati rukama u suprotnom smjeru. Posljednjih 15 minuta legnite zatvorenih očiju i provedite ih u tišini. Dostupna vam je i posebna glazba za ovu meditaciju; pogledajte www.osho.com za detaljnija uputstva.]

To je meditacija na mantru, a mantra je jedan od najmoćnijih alata. Ona je vrlo jednostavna, ali djelotvorna, jer kada mantrate ili proizvedite određeni zvuk, vaše tijelo počinje vibrirati; vaše moždane ćelije počinju vibrirati.

Vaša planina će postajati sve manja – vaš teret je planina – što ona biva manja, to ćete se slobodnije osjećati. Osjetit ćete jedinstvenu kvalitetu slobode, svježinu. Iznutra ćete osjećati kao da ste dotakli izvor života.

Uvijek ćete biti vitalni. Čak će i drugi osjećati da se vaš korak promijenio; da on posjeduje kvalitetu plesa. Vaš dodir se također promijenio. Život teče kroz vas jer su sve prepreke nestale. Sada u vašoj ruci nema ljutnje; ljubav počinje teći, čista, neokaljana ljubav. Postat ćete senzibilni, ranjivi i otvoreni.

Ako ste se pomirili sa prošlošću, tada ćete živjeti u trenutku, sada i ovdje.

S vremenom, vaša sjećanja će izbljedjeti. Postojat će praznine – željeli biste proživjeti nešto, ali ništa se ne pojavljuje – te praznine su prekrasne. Doći će dan kada se više nećete moći kretati unatrag, jer ste sve završili. Kada se ne možete kretati unatrag, tada se počinjete kretati unaprijed. Završite sa prošlošću. Kada se oslobodite prošlosti, planina počinje nestajati. Tada ćete ostvariti jedinstvo: postat ćete jedno.

AHH!

Koristite svoj dah kao svjesnost o životu i smrti, u isto vrijeme.

Kada dah izlazi, on je povezan sa smrću. Kada dah ulazi, on je povezan sa životom. Sa svakim izlazećim dahom vi umirete, a sa svakim ulazećim dahom se ponovno rađate. Život i smrt nisu odvojeni – oni su jedno. Oni su prisutni u svakom trenutku.

Zapamtite sljedeće: kada vaš dah izlazi, osjetite kako umirete. Nemojte se bojati. Ako se bojite, tada ćete poremetiti svoj dah. Prihvatite to: izlazeći dah nosi smrt. Smrt je prekrasna; ona opušta.

Kada ste opušteni, kažete „Ahh“ i dah izlazi. Osjetite duboku opuštenost sa izlazećim dahom. Kada dah ulazi, osjetite „Ah! Život ulazi“ – vi se ponovno rađate. To je krug života i smrti. Uđite u njega i osvjestite ga. To je duboko čišćenje. Sa svakim izlazećim dahom umirete, a sa svakim ulazećim dahom se ponovno rađate. Izlazeći dah je smrt. Umrite, osjetite kao da umirete. Ulazeći dah je život. Osjetite kao da

nite: vas više nema, a svijet nastavlja bez vas. Kada shvatite da bez vas svijet nastavlja funkcionirati, tada ćete spoznati dio vašeg bića kojeg ste zanemarivali vrlo dugo, životima – a to je receptivni dio. Otvorite se i postat ćete vrata.

To vam Buddha želi reći kada kaže: postanite splav. Tecite u rijeci poput drva, neka vas ona odvede kamo god želi; vi se jednostavno prepustite.

OM MEDITACIJA

Kada večeras odete spavati, prije spavanja ugasite svjetlo, sjednite na svoj krevet, zatvorite svoje oči i duboko izdahnite kroz usta sa zvukom „O-Ooooo.“ Nastavite izdisati sa zvukom „O“ što dublje možete. Vaš trbuh se uvlači, zrak izlazi a vi stvarate zvuk „O.“ Zapamtite, ja ne govorim „om,“ ja govorim „O.“ On će automatski postati „om.“ Vi ga ne morate izgovarati; tada će on biti lažan. Vi jednostavno stvarajte zvuk „O.“ Kada on postane harmoničan i vi počinjete uživati u njemu, shvatit ćete da je on postao „om,“ ali nemojte ništa forsirati; tada će taj zvuk biti lažan. Kada on spontano postane „om“, tada nešto počinje vibrirati unutar vas. Taj zvuk „om“ je najdublji i najharmoničniji zvuk.

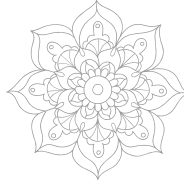
Kada vi počnete uživati i teći u njegovoj glazbi, vaše cijelo tijelo i mozak se opuštaju. Sa zvukom „om“ vi ćete se opustiti i vaš san će posjedovati drugačiju kvalitetu. Kada se vaš san popravi, tada ćete postati mnogo svjesniji i budniji.

Po noći ugasite svjetlo, sjednite na krevet i duboko izdahnite kroz usta sa zvukom „O.“ Kada ste u potpunosti izdahnuli, zaustavite se na jedan trenutak. Nemojte udisati i nemojte izdisati – zaustavite se. U toj pauzi, vi ne činite ništa, čak ni ne dišete. U toj pauzi vi postajete ocean.

Ostanite u pazi na trenutak i svjedočite – promatrajte što se događa. Budite svjesni mjesta na kojem se nalazite: svjedočite cijeloj situaciji u tom trenutku pauze. Vrijeme ne postoji, jer vrijeme mjerimo dahom; disanje je vremenski proces. Zato što dišete, osjećate kako vrijeme teče. Kada ne dišete, vi ste poput mrtvaca. Vrijeme je stalo, svi procesi su

1.

VELIKO OTKRIĆE

TRENTAK SMRTI BLISKE OSOBE DONOSI SA SOBOM I NAŠU SMRT. Trenutak smrti je veliko otkriće. On nas čini važnima, ali i bespomoćnima. On nas tjera da se osjećamo kao da ne postojimo. Iluzija postojanja nestaje.

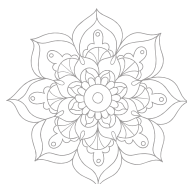
Iznenada nestaje tlo pod našim nogama. Umire netko koga volite: htjeli biste dati svoj život za tu osobu, ali ne možete. Ne možete učiniti ništa; jednostavno čekate u dubokoj nemoći.

Taj trenutak vas može odvesti u depresiju. Taj trenutak vas može rastužiti ili poslati na dugo putovanje ka istini. Koja je svrha ovog života? Kakvo je njegovo značenje ako je nemoćan ususret smrti? Svi se nalaze na smrtnoj postelji. Nakon rođenja, svi su na smrtnoj postelji. Svi kreveti su smrtno postelje, jer je nakon rođenja sigurna samo jedna stvar, a to je smrt.

Netko umire danas, netko sutra, netko preksutra: u čemu je razlika? Vrijeme stvara iluziju života, ali život koji završava smrću nije pravi život. On je san.

POGOVOR

PAHULJICA KOJA NESTAJE NA ČISTOM ZRAKU

ZEN MAJSTOR BASUI JE NAPISAO OVO PISMO jednom od svojih učenika koji je umirao:

Suština tvog uma nikada nije rođena, stoga neće ni umrijeti. To nije egzistencija, koja je prolazna. To nije praznina. To ne posjeduje boju niti oblik. Ono ne uživa u zadovoljstvima i ne pati od bolova.

Znam da si vrlo bolestan. Poput dobrog zen učenika, ti se hrabro suočavaš sa tom bolešću. Možda ne znaš tko točno pati, ali zapitaj se: koja je suština ovog uma? Kontempliraj o ovome. Ništa ne priželjkuj. Tvoj kraj, koji je beskrajan, je poput pahuljice koja nestaje na čistom zraku.

SMRT NIJE NEPRIJATELJ. Ona izgleda kao neprijatelj jer se previše grčevito držimo života. Iz te vezanosti nastaje strah od smrti. Zbog te

„Kontempliraj o ovome.“

Majstor je u pravu. Neće vam trebati ništa više, ako uspijete učiniti dvije stvari: prestati se poistovjećivati sa životom i svime što je život nakupio oko vas; a drugo je postaviti pitanje – „Tko sam ja?“

„Ništa ne priželjkuj.“

Nemojte ni razmišljati o prosvjetljenju. Nemojte razmišljati o nirvani. **NE PRIŽELJKUJTE NIŠTA!** Jer kada počnete priželjkivati, gubite svoj suštinski um, gubite svoj kontakt sa kozmičkim umom. Do prvobitnog pada dolazi kroz želju.

On savršeno poznaje svog učenika. On neće priželjkivati novac, prestiž, moć, on neće priželjkivati drugo rođenje, on neće priželjkivati drugi život. Sa time je završio kada se prestao poistovjećivati.

Ali postoji mogućnost da on počne priželjkivati nirvanu. On će možda poželjeti da se rodi na najvišoj mogućoj razini postojanja kao Buddha, kao prosvijetljena duša. Ali i tada je došlo do želje. Ponovno je napustio suštinski um. On ostaje netaknut kada ništa ne priželjkujete. Kada počnete priželjkivati, ponovno bivate zatočeni u novim putovanjima, ponovno ste zastranili.

„Kontempliraj o ovome: koja je suština ovog uma? Tvoj kraj, koji je beskrajn, je poput pahuljice koja nestaje na čistom zraku.“

Nemojte brinuti. Vi ćete nestati poput pahuljice na čistom zraku. Vi nećete umrijeti, vi ćete nestati. Više nećete biti u pojedinačnom obliku. Oblik će nestati u bezobličnost – poput pahulje na svježem zraku. Ali vi ćete nastaviti živjeti. Kada rijeka nestane u ocean, ona ne umire – ona postaje ocean, ona se širi, ona postaje veća, golema, beskrajna.

Smrt, ako ste vezani za život, izgleda kao smrt. Ako niste vezani za život, smrt izgleda kao transformacija, kao sloboda. Vi ste oslobođeni